

Bruksela, 5 czerwca 2020 r.
(OR. en)

8626/20

DEVGEN 72
SUSTDEV 68
ACP 42
COHAFA 27
RELEX 420
FIN 341
WTO 99
ONU 26
OCDE 9

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	5 czerwca 2020 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	8305/20
Dotyczy:	Sprawozdanie roczne z 2019 r. w sprawie wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2018 r. – Konkluzje Rady (5 czerwca 2020 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady pt. „Sprawozdanie roczne z 2019 r. w sprawie wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2018 r.” zatwierdzone w drodze procedury pisemnej 5 czerwca 2020 r.

Sprawozdanie roczne z 2019 r. w sprawie wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2018 r.

Konkluzje Rady

1. Rada z aprobatą przyjmuje „Sprawozdanie roczne z 2019 r. w sprawie wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2018 r.”¹, które w istotny sposób przyczynia się do informowania obywateli i zainteresowanych stron na temat sposobów udzielania przez UE pomocy zewnętrznej i wyników tych działań. Rada uznaje działania służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych na rzecz dalszej poprawy jakości, ukierunkowania na wyniki i przystępności sprawozdania oraz wzywa te instytucje do utrzymania tych wysiłków.
2. Rada wzywa do wzmocnienia „wspólnej wizji” „wspólnego działania” i „lepszego współdziałania” UE zgodnie z postulatami zawartymi w globalnej strategii na rzecz wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz nowym Europejskim konsensusie w sprawie rozwoju, w tym przez czynienie postępów na drodze do bardziej wiarygodnej, elastycznej, pluralistycznej i zintegrowanej Unii. Rada zwraca się do Komisji o przedstawienie sprawozdania na temat finansowych i niefinansowych form wspólnych działań podejmowanych przez UE i państwa członkowskie. Ponadto Rada ponawia swój wniosek o to, by przyszłe sprawozdania roczne zawierały informacje dotyczące wykonania w podziale na rodzaj partnerów wykonujących, o czym mowa w rozporządzeniu finansowym², jak również rodzaj instrumentów (w celu uwzględnienia zwłaszcza szczegółowych danych dotyczących wsparcia budżetowego, działań łączonych, pożyczek i gwarancji).

¹ Dok. 14585/19 and ADD 1+2 – COM(2019) 604 final i SWD(2019) 409 final.

² Rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046, art. 62 ust. 1 lit. c), Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 58.

3. Rada przypomina o zobowiązaniu UE i jej państw członkowskich do realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu w drodze skoordynowanego i spójnego działania. UE i jej państwa członkowskie muszą reagować na obecne globalne wyzwania i możliwości, zająć się problem nierówności i zapewnić, by nikt nie został pominięty, zgodnie z Agendą 2030. Rada z aprobatą przyjmuje postępy w realizacji Agendy 2030 i jej 17 celów zrównoważonego rozwoju przedstawione w sprawozdaniu rocznym i we wspólnym sprawozdaniu podsumowującym UE, a także zaprezentowane w 2019 r. na Forum Politycznym Wysokiego Szczebla ds. Zrównoważonego Rozwoju.
4. Rada podkreśla, jak ważne jest promowanie natychmiastowych działań w zakresie degradacji środowiska i zmiany klimatu oraz wpływu tych zjawisk na światowe systemy żywnościowe i coraz większe poczucie braku bezpieczeństwa żywnościowego; wzywa również do dalszych działań na rzecz wzmocnienia i zwiększenia dodatkowych korzyści związanych z klimatem, które to działania należy odpowiednio monitorować. Rada apeluje również o dalsze wysiłki na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach działań zewnętrznych UE, w tym w krajach najbardziej podatnych na zagrożenia, tj. w małych rozwijających się państwach wyspiarskich i krajach najsłabiej rozwiniętych (LDC). Ponadto Rada podkreśla znaczenie składania sprawozdań na temat zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi oraz wzmocniania odporności i gotowości, tak by móc stawić czoła ekstremalnym zdarzeniom pogodowym, powodziom i suszom spowodowanym przez zmianę klimatu.
5. Rada z zadowoleniem odnotowuje działania podjęte we współpracy z krajami partnerskimi w celu zajęcia się źródłowymi przyczynami migracji nieuregulowanej i przymusowych wysiedleń, a także inne działania związane z wyzwaniami w dziedzinie migracji, zgodnie z wszystkimi filarami wspólnego Planu działania z Valletty, jak również postuluje, by przyszłe sprawozdania roczne zawierały informacje o postępach w realizacji tych celów.

6. Rada przypomina o zobowiązaniu UE i jej państw członkowskich do propagowania skutecznego multilateralizmu opartego na zasadach, którego kluczowym elementem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Rada popiera pełne wdrożenie bieżących reform, które podjęto aby umożliwić systemowi wielostronnemu stawianie czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom oraz zacieśnianie współpracy i partnerstw z organizacjami regionalnymi. Podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie nadal wnoszą największy wkład w działalność ONZ. Rada podtrzymuje zobowiązanie UE i jej państw członkowskich do wypracowania bardziej strategicznego podejścia do wysokiej jakości dobrowolnego finansowania przeznaczanego przez UE i jej państwa członkowskie na rzecz kluczowych oenzetowskich funduszy, programów i wyspecjalizowanych agencji, a także do priorytetowego potraktowania przewidywalnego i wieloletniego wsparcia dla działań ONZ zakładających udział wielu podmiotów, w tym, w stosownych przypadkach, w drodze podstawowego finansowania i międzyagencyjnego finansowania zbiorowego.
7. Rada z uznaniem przyjmuje wdrożenie zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa, aby wspierać i promować stabilność, bezpieczeństwo i dobrobyt w krajach objętych unijną polityką sąsiedztwa oraz rozwijać szczególne stosunki i silne partnerstwa z krajami na wschodzie i południu. Rada odnotowała strategię Komisji dla Bałkanów Zachodnich z lutego 2018 r. i potwierdza jednoznaczne poparcie UE dla europejskiej perspektywy Bałkanów Zachodnich.
8. Ponadto Rada dostrzega szczególne wyzwania stojące przed krajami rozwijającymi się w Afryce i w tym kontekście podkreśla znaczenie ukierunkowania oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) na ten kontynent, przy pełnym poszanowaniu priorytetów poszczególnych państw członkowskich w zakresie pomocy rozwojowej. Rada z aprobatą zauważa nowy impuls będący rezultatem szczytu Unii Afrykańskiej i Unii Europejskiej, który odbył się w listopadzie 2017 r. W tym kontekście ponownie podkreśla znaczenie zainicjowanego w 2018 r. Sojuszu Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy, który ma na celu stymulowanie inwestycji, przyciągnięcie większej liczby inwestorów prywatnych, poszerzenie zakresu handlu, poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie edukacji i podnoszenia kwalifikacji na potrzeby zatrudnienia. Zasady funkcjonowania sojuszu w radykalny sposób odchodzą od relacji darczyńca-odbiorca na rzecz partnerskiej równości. Rada z zadowoleniem odnotowuje działania podjęte w celu wzmocnienia strategicznego partnerstwa z Afryką, zwłaszcza w krajach najsłabiej rozwiniętych i krajach niestabilnych i objętych konfliktem.

9. UE i jej państwa członkowskie podtrzymują wszystkie swoje indywidualne i wspólne zobowiązania dotyczące ODA. Rada przypomina, że dla LDC i państw niestabilnych ODA jest wciąż jednym z głównych źródeł finansowania: państwom tym – ze względu na brak krajowych zdolności – szczególnie trudno pozyskiwać finansowanie z innych źródeł. Rada przypomina również, że zgodnie z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju, przy pełnym poszanowaniu priorytetów poszczególnych państw członkowskich, współpraca UE i jej państw członkowskich na rzecz rozwoju powinna być ukierunkowana na obszary, w których potrzeby są największe i w których może ona przynieść najlepsze efekty, szczególnie w LDC oraz w krajach niestabilnych i objętych konfliktem.
10. Rada apeluje do Komisji, by zwróciła uwagę na specyficzne wyzwania, z jakimi borykają się kraje, które przestają już mieć status krajów o niskim dochodzie, angażowała się we współpracę na rzecz rozwoju, dialog polityczny i partnerstwa z krajami o średnim dochodzie w zakresie zrównoważonego rozwoju, eliminacji ubóstwa, nierówności w dochodach, przedłużających się kryzysów uchodźczych oraz innych dziedzin będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także by nadal rozwijała innowacyjne współdziałanie z bardziej zaawansowanymi krajami rozwijającymi się we wszystkich regionach, także w Ameryce Łacińskiej i Azji, zgodnie z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju. Kraje te mają kluczowe znaczenie dla realizacji Agendy 2030, a ponieważ są dużymi gospodarkami, ich wpływ na globalne dobra publiczne i globalne wyzwania, w tym zmianę klimatu, jest coraz większy.
11. Rada potwierdza zobowiązanie UE i jej państw członkowskich do wspierania przestrzegania praw człowieka, zasad demokracji, dobrych rządów i praworządności na całym świecie oraz z uznaniem odnotowuje wszelkie wysiłki na rzecz dalszego promowania i wzmacniania tych wartości w ramach działań zewnętrznych UE, w tym przez ugruntowywanie pozycji podmiotów lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, inwestowanie w ich zdolności oraz zapewnianie warunków sprzyjających funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Rada ponownie podkreśla również kluczowe znaczenie opartego na prawach podejścia do współpracy na rzecz rozwoju, obejmującego wszystkie prawa człowieka oraz promującego i chroniącego przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego; wzywa także wszystkich partnerów, w tym ONZ, by w procesie programowania stosowali takie podejście oparte na prawach.

12. Rada podkreśla znaczenie równości płci i podtrzymuje zobowiązanie UE do promowania pełnego i równego korzystania przez kobiety i dziewczęta z wszystkich praw człowieka i wzmacniania pozycji kobiet i dziewcząt w ramach stosunków zewnętrznych zgodnie z unijnym planem działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020 (GAP II). Rada z satysfakcją zauważa, że odsetek finansowanych przez UE inicjatyw na rzecz współpracy i rozwoju promujących równość płci (jako główny lub istotny cel) wzrósł do 68 %; wzywa również do podjęcia lepiej ukierunkowanych i wspólnych wysiłków przez wszystkie podmioty wdrażające, aby osiągnąć cel ustalony na poziomie 85 % w GAP II. Rada uznaje znaczenie inicjatywy „Spotlight”, której celem jest wyeliminowanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt; apeluje także o konsekwentne zaangażowanie państw członkowskich UE w odnośne działania. Rada przypomina, że UE jest zaangażowana na rzecz pełnej i skutecznej realizacji pekińskiej platformy działania oraz programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju, a także wyników ich konferencji przeglądowych. Rada zwraca się do Komisji, by wykorzystała 25. rocznicę przyjęcia pekińskiej platformy działania i zwołania wspomnianej konferencji do oceny doświadczeń i wniosków wdrożonych w ciągu ostatnich 25 lat i uwzględniła te doświadczenia i wnioski w nowym planie działania GAP III w celu dalszego zintensyfikowania wysiłków UE na rzecz realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 5.
13. Rada z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz zapewnienia na całym świecie osobom dotkniętym kryzysami humanitarnymi, w tym przedłużającymi się kryzysami, pomocy dostosowanej do potrzeb i ratującej życie, a także podkreśla, jak ważne jest działanie zgodnie z zaleceniem OECD-DAC dotyczącym związku między kwestiami humanitarnymi, rozwojem i pokojem dla skutecznego zapobiegania sytuacjom konfliktowym i kryzysowym i reagowania na nie. Ponadto Rada wyraża uznanie dla Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności za jego terminową i skuteczną pomoc w następstwie nagłych kryzysów i katastrof.
14. Zintegrowane podejście UE ułatwiło bardziej spójne i całościowe zaangażowanie – obejmujące kwestie dotyczące dyplomacji, bezpieczeństwa i obrony, w tym misje i operacje w dziedzinie WPBiO, współpracę na rzecz rozwoju i pomoc humanitarną. Rada z aprobatą odnotowuje postępy poczynione w dziedzinie wzmacniania odporności, zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego i stabilizacji za granicą, jak również wysiłki na rzecz budowania zdolności w zakresie bezpieczeństwa i rozwoju.

15. Rada z zadowoleniem przyjmuje realizację Planu inwestycji zewnętrznych, którego celem jest zachęcanie prywatnych inwestorów do wnoszenia wkładu w działania na rzecz klimatu, zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy w krajach partnerskich w Afryce i w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa. Rada odnotowuje wysiłki na rzecz odblokowania zrównoważonych inwestycji dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw i podkreśla znaczenie zabezpieczeń społecznych, środowiskowych i w zakresie praw człowieka. Rada podkreśla ponadto potrzebę poprawy klimatu inwestycyjnego w krajach partnerskich, zgodnie z trzecim filarem Planu inwestycji zewnętrznych. Rada apeluje o terminową publikację oceny Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) i podkreśla potrzebę uwzględnienia doświadczeń zdobytych podczas wdrażania tego instrumentu.
16. Rada przypomina również, że spójność polityki na rzecz rozwoju stanowi zasadniczą część wkładu UE w skuteczniejszą realizację Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju. W związku z tym Rada z aprobatą przyjmuje wysiłki służące włączeniu sprawozdawczości na temat spójności polityki na rzecz rozwoju do ogólnej sprawozdawczości UE dotyczącej realizacji celów zrównoważonego rozwoju.
17. Rada z uznaniem odnotowuje podjęte przez Komisję działania w dziedzinie cyfryzacji na rzecz rozwoju (D4D) i podkreśla ogromny potencjał cyfryzacji jako czynnika sprzyjającego zrównoważonemu rozwojowi i przyspieszającego ten proces. Rada zachęca Komisję do zdwojenia wysiłków na rzecz zniwelowania przepaści cyfrowej w obrębie państw i pomiędzy nimi oraz do wspomoczenia władz publicznych we wdrażaniu korzystnych ram regulacyjnych.
18. Rada przywołuje swoje konkluzje pt. „Zmienione unijne ramy wyników w zakresie rozwoju i współpracy międzynarodowej”³ i z aprobatą przyjmuje dostosowanie zmienionych unijnych ram wyników do celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także do nowego Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju. W tym kontekście Rada zachęca Komisję do podjęcia dalszych wysiłków w celu uwzględniania analizy wyników tych działań w jej sprawozdaniach.
19. Rada z zadowoleniem odnotowuje zaangażowanie Komisji na rzecz usprawnienia strategicznych kampanii komunikacyjnych i informacyjnych w zakresie współpracy na rzecz rozwoju, na przykład za pośrednictwem unijnej sieci łączności na rzecz rozwoju. W tym względzie zachęca Komisję do kontynuowania wysiłków zmierzających do poprawy widoczności, informacji i komunikacji w odniesieniu do młodzieży, zarówno w Unii, jak i poza jej granicami.

³ Dok. 14553/18.